

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

כתובות דף ל.

מה דין האונס חייבי כריתות לענין קנס, ומתי אמרינן "קס ליה בדרבה מיניה"?

מתי אמרינן "קס ליה" וכו'	חייבי כריתות לענין קנס	לתנא דמתניתין
רק בחייבי מיתות ב"ד	חייב	לר' נחוניא בן הקנה
גם בחייבי כריתות כגון יוה"כ	פטור	

כתובות דף ל:

אליבא דר' נחוניא בן הקנה, האם חייב תשלומין באופנים דלהלן?

בחיבי מיתה בידי שמים ¹	בחיבי כריתות	לאביי ²
פטור ³	פטור	לרבא ⁴
חייב	פטור	

זר שאכל תרומה משלו וקרע שיראין של חברו, האם פטור משום "קס ליה בדרבה מיניה"?

[תוד"ה רב].

אליבא דרבא (סנהדרין י.)	אליבא דרב אשי	לרש"י
חייב ⁵	פטור	לתוס'
פטור ⁶	פטור	

¹ כגון זר שאכל תרומה. והקשתה הגמי' היכי משכח"ל, הרי החיוב ממון נתחייב בו כבר מעת שהגביה את התרומה קודם שאכל. ותירצה ג' תירוצים: א) שתחב לו חברו תרומה לתוך פיו והוא לא הגביהה אותה, ובאופן שיכול להחזיר אותה ע"י הדחק. ב) לרב פפא מייירי שתחב לו חברו משקין של תרומה לתוך פיו - שהם נמאסים מיד כשהם תוך פיו, ולכן אין על השותה חיוב גזילה כיון שאינה רואיה, וחיוב התשלומים הוא רק על הנאת מעיו כשבלוע - וזה בא יחד עם חיוב מיתה. ג) רב אשי מתרץ דמייירי בזר שאכל תרומה שלו (שירש אותה מאבי אמו שהיה כהן), ובאותה שעה שאכלה קרע שיראין של חברו, ויש כאן חיוב מיתה על התרומה ותשלומים על השיראין.

² אביי יליף מגז"ש "אסון" "אסון", כתוב "לא יהא אסון" (בנוגף אשה הרה) - דמייירי באסון בידי אדם מיתת ב"ד, ונאמר אצל בני יעקב "וקראהו אסון" - היינו בידי שמים, וא"כ יש לנו ללמוד מה האסון בידי אדם - אתא למימר דפטור מן התשלומים, כך אסון בידי שמים פטור מן התשלומים.

³ דהלימוד הוא מבני יעקב דשם מייירי במיתה בידי שמים - ולא בכרת.

⁴ רבא יליף מדכתיב (ויקרא כ:ד-ה) "ואם העלם יעלימו עם הארץ את עיניהם מן האיש ההוא... ושמתי אני את פני באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי אותו" - אמרה תורה כרת שלי כמיתה שלכם, מה מיתה שלכם פטור מן התשלומין אף כרת שלי פטור מן התשלומין, ע"כ. ולפי"ז הלימוד לפטור הוא רק על כרת ולא על מיתה בידי שמים.

⁵ ס"ל דמיתה לזה ותשלומין לזה חייב.

⁶ ס"ל דלא חשיב כאן מיתה לזה ותשלומין לזה, אלא היכא שמתחייב מיתה לראובן וממון לשמעון, אבל כאן שמתחייב מיתה לשמים וממון לאדם - לא הוי מיתה לזה ותשלומין לזה. ור"ת ס"ל דבעלמא מודה רבא דממון לזה ונפשות לזה פטור, ורק גבי עדים זוממים, דבעינן שתתקיים הזמה כלפי כל אחד ואחד, ולכן ממון לזה ונפשות לזה חייב. וריב"א בסוף התוס' חולק שלכו"ע מיתה לזה ותשלומין לזה חייב, ע"ש.